TIESAS SPRIEDUMS (otrā palāta)

2019. gada 9. oktobrī*

Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu – Steidzamības prejudiciālā nolēmuma tiesvedība – Policijas un tiesu iestāžu sadarbība krimināllietās – Eiropas apcietināšanas orderis – Pamatlēmums 2002/584/TI – 1. panta 1. punkts – Jēdziens "Eiropas apcietināšanas orderis" – Minimālās prasības, no kurām ir atkarīga spēkā esamība – 6. panta 1. punkts – Jēdziens "izsniegšanas tiesu iestāde" – Eiropas apcietināšanas orderis, ko ir izdevusi kādas dalībvalsts prokuratūra – Statuss – Pakļautības saikne ar kādu izpildvaras iestādi – Tieslietu ministra pilnvaras dot konkrētus norādījumus – Eiropas apcietināšanas ordera apstiprināšana tiesā pirms tā nosūtīšanas

Lietā C-489/19 PPU

par lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu atbilstoši LESD 267. pantam, ko *Kammergericht Berlin* (Berlīnes Augstākā tiesa, Vācija) iesniedza ar lēmumu, kas pieņemts 2019. gada 26. jūnijā un kas Tiesā reģistrēts tajā pašā datumā, tiesvedībā par tā Eiropas apcietināšanas ordera izpildi, kas izsniegts attiecībā uz

NJ,

piedaloties

Generalstaatsanwaltschaft Berlin,

TIESA (otrā palāta)

šādā sastāvā: palātas priekšsēdētājs A. Arabadžijevs [*A. Arabadjiev*] (referents), tiesneši P. Dž. Švīrebs [*P. G. Xuereb*], T. fon Danvics [*T. von Danwitz*], K. Vajda [*C. Vajda*] un A. Kumins [*A. Kumin*],

ģenerāladvokāte: E. Šarpstone [*E. Sharpston*],

sekretārs: D. Diterts [*D. Dittert*], nodaļas vadītājs,

ņemot vērā iesniedzējtiesas 2019. gada 26. jūnija pieteikumu, kas Tiesā saņemts tajā pašā datumā, lūguma sniegt prejudiciālu nolēmumu tiesvedībai piemērot steidzamības procedūru saskaņā ar Tiesas Reglamenta 107. pantu,

ņemot vērā otrās palātas 2019. gada 15. jūlija lēmumu apmierināt šo pieteikumu,

ņemot vērā rakstveida procesu un 2019. gada 3. septembra tiesas sēdi,

ņemot vērā apsvērumus, ko sniedza:

– Vācijas valdības vārdā – *M. Hellmann* un *J. Möller*, kā arī *A. Berg*, pārstāvji,

* Tiesvedības valoda – vācu.

– Spānijas valdības vārdā – *L. Aguilera Ruiz*, pārstāvis,

– Austrijas valdības vārdā – *J. Schmoll* un *J. Herrnfeld*, pārstāves,

– Eiropas Komisijas vārdā – *S. Grünheid*, pārstāve,

noklausījusies ģenerāladvokāta secinājumus 2019. gada 17. septembra tiesas sēdē,

pasludina šo spriedumu.

Spriedums

1 Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu ir par to, kā interpretēt Padomes Pamatlēmuma 2002/584/TI (2002. gada 13. jūnijs) par Eiropas apcietināšanas orderi un par nodošanas procedūrām starp dalībvalstīm (OV 2002, L 190, 1. lpp.), kurā grozījumi izdarīti ar Padomes Pamatlēmumu 2009/299/TI (2009. gada 26. februāris) (OV 2009, L 81, 24. lpp.), (turpmāk tekstā – "Pamatlēmums 2002/584") 6. panta 1. punktu.

2 Šis lūgums ir iesniegts saistībā ar tā Eiropas apcietināšanas ordera izpildi Vācijā, ko 2019. gada 16. maijā attiecībā uz NJ ir izdevusi *Staatsanwaltschaft Wien* (Vīnes prokuratūra, Austrija) un kas 2019. gada 20. maijā apstiprināts ar *Landesgericht Wien* (Vīnes apgabaltiesa, Austrija) lēmumu.

Atbilstošās tiesību normas

Savienības tiesības

3 Pamatlēmuma 2002/584 5. apsvērums ir formulēts šādi:

"Eiropas Savienībai nospraustais mērķis kļūt par brīvības, drošības un tiesiskuma telpu liek atcelt izdošanu starp dalībvalstīm un to aizstāt ar nodošanas sistēmu starp tiesu iestādēm. Ieviešot jaunu, vienkāršotu sistēmu, saskaņā ar kuru notiesātas vai aizdomās turētas personas nodod sodu izpildei vai kriminālvajāšanai, būs iespējams izvairīties no sarežģītības un iespējamās kavēšanās, kas piemīt pastāvošajām izdošanas procedūrām. Tradicionālās sadarbības attiecības, kas līdz šim pārsvarā pastāvēja starp dalībvalstīm, ir jāaizvieto ar sistēmu, kura brīvības, drošības un tiesiskuma telpā paredz brīvu tiesu nolēmumu apriti kriminālllietās un kas attiecas gan uz procesuālajiem, gan uz galīgajiem nolēmumiem."

4 Pamatlēmuma 2002/584 1. pantā "Eiropas apcietināšanas ordera definīcija un pienākums to izpildīt" ir noteikts:

"1. Eiropas apcietināšanas orderis ir tiesas nolēmums, ko izsniedz dalībvalsts, lai cita dalībvalsts apcietinātu un nodotu pieprasīto personu kriminālvajāšanas veikšanai vai lai izpildītu brīvības atņemšanas sodu, vai arī lai piemērotu ar brīvības atņemšanu saistītu drošības līdzekli.

2. Dalībvalstis izpilda ikvienu Eiropas apcietināšanas orderi, pamatojoties uz savstarpējas atzīšanas principu un saskaņā ar šī pamatlēmuma noteikumiem.

3. Šis pamatlēmums [ne]groza pienākumu ievērot pamattiesības un tiesību pamatprincipus, kā tie minēti [LES] 6. pantā."

5 Saskaņā ar Pamatlēmuma 2002/584 6. pantu "Kompetento tiesu iestāžu noteikšana":

"1. Izsniegšanas tiesu iestāde ir izsniegšanas dalībvalsts tiesu iestāde, kas ir kompetenta izsniegt Eiropas apcietināšanas orderi, pamatojoties uz šīs valsts tiesību aktiem.

2. Izpildes tiesu iestāde ir izpildes dalībvalsts tiesu iestāde, kas ir kompetenta izpildīt Eiropas apcietināšanas orderi, pamatojoties uz šīs valsts tiesību aktiem.

3. Katra dalībvalsts informē Padomes ģenerālsekretariātu par kompetento iestādi saskaņā ar tās tiesību aktiem."

6 Minētā pamatlēmuma 2. panta 1. punktā ir paredzēts:

"Eiropas apcietināšanas orderi var izsniegt par darbībām, par kurām izsniegšanas dalībvalsts tiesībās paredzēts brīvības atņemšanas sods vai ar brīvības atņemšanu saistīts drošības līdzeklis, kura maksimālais ilgums ir vismaz 12 mēneši vai par jau piespriestu sodu vai jau piemērotu drošības līdzekli, kuru ilgums ir vismaz četri mēneši."

7 Pamatlēmuma 2002/584 8. panta "Eiropas apcietināšanas ordera saturs un forma" 1. punktā ir paredzēts:

"Eiropas apcietināšanas orderis ietver šādu informāciju, kas izkārtota formā, kas norādīta pielikumā:

[..]

c) pierādījums tam, ka pastāv izpildāms spriedums, lēmums par apcietinājuma piemērošanu vai jebkurš cits izpildāms tiesas nolēmums ar tādu pašu spēku, kas ietilpst 1. un 2. panta piemērošanas jomā;

[..]."

Austrijas tiesības

8 *Staatsanwaltschaftsgesetz* (Prokuratūras likums) 2. panta 1. punkts ir formulēts šādi:

"Katras *Landesgericht* (apgabaltiesa), kas izskata krimināllietas, mītnes vietā ir prokuratūra, katras *Oberlandesgericht* (apelācijas tiesa) mītnes vietā ir virsprokuratūra un *Oberster Gerichtshof* (Augstākā tiesa) mītnes vietā – Ģenerālprokuratūra. Prokuratūras ir tieši pakļautas virsprokuratūrām un ievēro to norādījumus, savukārt virsprokuratūras un Ģenerālprokuratūra ir tieši pakļautas Federālajam tieslietu ministram un ievēro viņa norādījumus."

9 *Gesetz über die Justizielle Zusammenarbeit in Strafsachen mit den Mitgliedstaaten der Europäischen Union* (Likums par tiesu iestāžu sadarbību krimināllietās ar Eiropas Savienības dalībvalstīm, turpmāk tekstā – "Likums par tiesu iestāžu sadarbību krimināllietās") 29. panta 1. punkta pirmajā teikumā ir paredzēts:

"Prokuratūra izdod rīkojumu par aizturēšanu, izmantojot tiesas apstiprinātu Eiropas apcietināšanas orderi, un pēc vajadzības iesniedz ziņojumu par pieprasīto personu Šengenas Informācijas sistēmā [..]."

10 *Strafprozessordnung* (Kriminālprocesa kodekss) 5. panta 1. un 2. punktā ir noteikts:

"(1) Kriminālpolicija, prokuratūra un tiesa, īstenojot pilnvaras un iegūstot pierādījumus, drīkst ierobežot personu tiesības tikai tiktāl, ciktāl tas likumā ir nepārprotami paredzēts un nepieciešams uzdevumu izpildei. Jebkādai tādējādi izraisītai ietekmei uz tiesiskajām interesēm ir jābūt samērīgai ar noziedzīgā nodarījuma smagumu, apsūdzības smagumu un sasniedzamo rezultātu.

(2) Veicot mērķtiecīgas izmeklēšanas darbības un piespiedu pasākumus, kriminālpolicijai, prokuratūrai un tiesai konkrēti ir jāveic tādas darbības un pasākumi, kas vismazāk ietekmē attiecīgās personas tiesības. Ar likumu piešķirtās pilnvaras jebkurā procesa stadijā ir jāīsteno, izvairoties no nevajadzīgas uzraudzības, ievērojot attiecīgo personu cieņu un tiesības, kā arī aizsargātās intereses."

11 Saskaņā ar Kriminālprocesa kodeksa 87. panta 1. punktu par apstiprinājumu tiesā var celt prasību.

12 Kriminālprocesa kodeksa 105. pantā ir noteikts:

"(1) Tiesa lemj par pieprasījumiem piemērot vai pagarināt apcietinājumu, kā arī atļaut konkrētus citus piespiedu līdzekļus. Tās apstiprināta pasākuma veikšanai (101. panta 3. punkts) tiesa nosaka termiņu, kura neievērošanas gadījumā apstiprinājums zaudē spēku. Ja tiek izdots rīkojums par ziņojumu apcietināšanas nolūkā saskaņā ar 169. pantu, šajā termiņā neieskaita ziņojuma derīguma termiņu, taču prokuratūrai vismaz reizi gadā ir jāpārbauda, vai vēl pastāv apcietināšanas nosacījumi.

(2) Ja, ņemot vērā juridiskus vai faktiskus apsvērumus, tas nepieciešams lēmuma pieņemšanai par 1. punktā minēto pieprasījumu, tiesa ar rīkojumu var noteikt kriminālpolicijai veikt papildu izmeklēšanu vai veikt to pēc savas iniciatīvas. Tā arī var pieprasīt prokuratūrai un kriminālpolicijai iesniegt lietas materiālu faktu paskaidrojumus un ziņojumu par apstiprinātā pasākuma veikšanu un papildu izmeklēšanu. Pēc apcietinājuma piemērošanas tiesa ar rīkojumu var noteikt, lai tai arī turpmāk tiktu nosūtītas 52. panta 2. punkta 2) un 3) apakšpunktā minēto lietas dokumentu kopijas."

13 Saskaņā ar Kriminālprocesa kodeksa 171. panta 1. punktu, kas ir piemērojams kriminālizmeklēšanas informācijas iegūšanas posmā, prokuratūra izdod rīkojumu par aizturēšanu, pamatojoties uz tiesas apstiprinātu aktu.

Pamatlieta un prejudiciālais jautājums

14 Vīnes prokuratūra pret NJ uzsāka krimināvajāšanu, ņemot vērā četrus faktus, ko iesniedzējtiesa kvalificē kā profesionāli izdarītas zādzības, par kurām izsniegšanas dalībvalstī, kā uzskata iesniedzējtiesa, ir piespriežams "vismaz trīs gadus ilgs maksimālais" sods Pamatlēmuma 2002/584 2. panta 2. punkta izpratnē. Šī tiesa uzskata, ka par citiem NJ inkriminētajiem faktiem, piemēram, iebiedēšanu, izsniegšanas dalībvalstī, kā arī pieprasījuma saņēmējdalībvalstī ir piespriežams vismaz divpadsmit mēnešu ilgs maksimālais sods.

15 Lai attiecībā uz minētajiem faktiem sāktu krimināvajāšanu, Vīnes prokuratūra 2019. gada 16. maijā attiecībā uz NJ izdeva Eiropas apcietināšanas orderi, ko 2019. gada 20. maijā saskaņā ar Likuma par tiesu iestāžu sadarbību krimināllietās 29. panta 1. punkta pirmo teikumu apstiprināja *Landesgericht Wien* (Vīnes apgabaltiesa).

16 Kopš 2019. gada 14. maija, ņemot vērā kriminālprocesu saistībā ar zādzību, kas pret NJ ir uzsākts Vācijā, viņš atrodas apcietinājumā Berlīnē (Vācija). Iesniedzējtiesa uzskata, ka NJ 2019. gada 24. maija nopratināšanas laikā atteicās no vienkāršotas izdošanas.

17 Iesniedzējtiesa norāda, ka Austrijas prokuratūras ir pakļautas konkrētiem izpildvaras, šajā gadījumā federālā tieslietu ministra, rīkojumiem vai norādījumiem. Tādējādi tā vēlas noskaidrot, vai Eiropas apcietināšanas ordera izdošanas procedūra Austrijā ir saderīga ar prasībām, kas izriet no 2019. gada 27. maija sprieduma OG un PI (Lībekas prokuratūra un Cvikavas prokuratūra) (C-508/18 un C-82/19 PPU, EU:C:2019:456). Šai tiesa it īpaši ir šaubas par Vīnes prokuratūras kā "tiesu iestādes" statusu.

18 Tomēr tā uzsver, ka – atšķirībā no faktiem, ar kuriem ir pamatots minētais spriedums, – Austrijas prokuratūras Eiropas apcietināšanas orderi neizdod autonomi, jo Likuma par tiesu iestāžu sadarbību krimināllietās 29. pantā ir paredzēts, ka šādu orderi apstiprina tiesa. Apstiprināšanas procedūra ietver attiecīgā Eiropas apcietināšanas ordera likumības, kā arī samērīguma pārbaudi, un par to var celt prasību tiesā. Šo iemeslu dēļ iesniedzējtiesa uzskata, ka ir iespējams uzskatīt, ka pilnvaras lemt par Eiropas apcietināšanas ordera izdošanu galu galā ir tiesai, kas ir atbildīga par tā apstiprināšanu.

19 To ņemot vērā, iesniedzējtiesa ar 2019. gada 29. maija rīkojumu, ņemot vērā iepriekšējā punktā paustās šaubas, izdeva rīkojumu tikai par NJ apcietinājumu nolūkā viņu nodot Austrijas iestādēm.

20 Šādos apstākļos *Kammergericht Berlin* (Berlīnes Augstākā tiesa, Vācija) nolēma apturēt tiesvedību un uzdot Tiesai šādu prejudiciālu jautājumu:

"Vai prokuratūras pienākums ievērot norādījumus ir šķērslis tam, lai tā efektīvi izsniegtu Eiropas apcietināšanas orderi arī tad, ja pirms Eiropas apcietināšanas ordera izpildes šis lēmums ir visaptveroši jāpārbauda tiesā?"

Par steidzamības tiesvedību

21 Iesniedzējtiesa ir lūgusi šim lūgumam sniegt prejudiciālu nolēmumu piemērot Tiesas Reglamenta 107. pantā paredzēto steidzamības prejudiciālā nolēmuma tiesvedību.

22 Sava lūguma pamatojumam šī tiesa ir norādījusi, ka NJ pašlaik atrodas apcietinājumā pret viņu uzsākta kriminālprocesa ietvaros Vācijā (turpmāk tekstā – "pirmais apcietinājums"). Apcietinājums nolūkā attiecīgo personu nodot Austrijas iestādēm sāksies tikai tad, kad pirmais apcietinājums būs beidzies, un līdz ar to likumīgi nevarēs pārsniegt divu mēnešu termiņu. Šādos apstākļos iesniedzējtiesa baidās, ka tad, ja Tiesa nolemtu neuzsākt steidzamības prejudiciālā nolēmuma tiesvedību, NJ būs jāatbrīvo pirms prejudiciāla nolēmuma tiesvedības beigām un viņš varētu izvairīties no pret viņu uzsāktās krimināvajāšanas.

23 Šajā ziņā ir jānorāda, pirmkārt, ka šis lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu ir par to, kā interpretēt Pamatlēmumu 2002/584, uz ko attiecas LESD trešās daļas V sadaļa par brīvības, drošības un tiesiskuma telpu. Tāpēc tam var tikt piemērota steidzamības prejudiciālā nolēmuma tiesvedība.

24 Otrkārt, ir skaidrs, ka dienā, kad tika izskatīts pieteikums lūgumam sniegt prejudiciālu nolēmumu piemērot steidzamības prejudiciālā nolēmuma tiesvedību, NJ atradās apcietinājumā, kas tomēr varēja jebkurā brīdī beigties. Turklāt, kā to ir norādījusi iesniedzējtiesa, NJ nolūkā viņu, iespējams, nodot Austrijas iestādēm, pēc pirmā apcietinājuma beigām tikšot turēts apcietinājumā ne ilgāk kā divus mēnešus. Tā kā apcietinājuma, kas īstenots nolūkā attiecīgo personu nodot Austrijas iestādēm, likumīgums ir atkarīgs no Tiesas atbildes uz prejudiciālo jautājumu, ir skaidrs, ka šis Tiesas lēmums var tieši ietekmēt NJ brīvības atņemšanas ilgumu.

25 Šādos apstākļos Tiesas otrā palāta, uzklausījusi ģenerāladvokātu, 2019. gada 15. jūlijā lēma par tiesneša referenta priekšlikumu apmierināt iesniedzējtiesas pieteikumu par steidzamības tiesvedības piemērošanu šim lūgumam sniegt prejudiciālu nolēmumu.

Par prejudiciālo jautājumu

26 Uzdodot savu jautājumu, iesniedzējtiesa būtībā vaicā, vai Pamatlēmuma 2002/584 1. panta 1. punktā paredzētais "Eiropas apcietināšanas ordera" jēdziens ir interpretējams tādējādi, ka šajā jēdzienā ietilpst Eiropas apcietināšanas orderi, ko ir izdevušas dalībvalsts prokuratūras, kuras ir pakļautas riskam šo apcietināšanas orderu izdošanas ietvaros tikt tieši vai netieši pakļautas konkrētiem izpildvaras, piemēram, tieslietu ministra, rīkojumiem vai norādījumiem, ja šie orderi, lai minētās prokuratūras tos varētu nosūtīt, noteikti ir jāapstiprina tiesā, kas šīs procedūras ietvaros pārbauda nosacījumus, kuri ir jāizpilda orderu izdošanai, kā arī minēto apcietināšanas orderu samērīgumu.

27 Šajā ziņā ir jāatgādina, ka ar Pamatlēmumu 2002/584 ieviestā Eiropas apcietināšanas ordera sistēma ir balstīta uz savstarpējās atzīšanas principu, kurš savukārt balstās uz savstarpēju uzticēšanos starp dalībvalstīm par to, ka attiecīgās valstu tiesību sistēmas var nodrošināt tādu līdzvērtīgu un efektīvu pamattiesību aizsardzību, kādas atzītas Savienības līmenī, tostarp Eiropas Savienības Pamattiesību hartā (turpmāk tekstā – "Harta") (spriedums, 2016. gada 10. novembris, Özçelik, C-453/16 PPU, EU:C:2016:860, 23. punkts un tajā minētā judikatūra).

28 Pamatlēmuma 2002/584 1. panta 1. punktā Eiropas apcietināšanas orderis ir definēts kā "tiesas nolēmums, ko izsniedz dalībvalsts, lai cita dalībvalsts apcietinātu un nodotu pieprasīto personu krimināvajāšanas veikšanai vai lai izpildītu brīvības atņemšanas sodu, vai arī lai piemērotu ar brīvības atņemšanu saistītu drošības līdzekli". Savstarpējas atzīšanas princips šajā ziņā nozīmē, ka saskaņā ar Pamatlēmuma 2002/584 noteikumiem ir jāizpilda tikai Eiropas apcietināšanas orderi šīs tiesību normas izpratnē (spriedums, 2019. gada 27. maijs, OG un PI (Lībekas prokuratūra un Cvikavas prokuratūra), C-508/18 un C-82/19 PPU, EU:C:2019:456, 46. punkts).

29 Šis princips ir balstīts uz pieņēmumu, ka attiecīgais Eiropas apcietināšanas orderis ir izdots saskaņā ar minimālajām prasībām, no kurām ir atkarīga tā spēkā esamība un kuru skaitā ir tās, kas ir paredzētas Pamatlēmuma 2002/584 8. pantā, tostarp it īpaši prasība, kura attiecas uz to, ka pastāv apcietināšanas orderis vai cits valsts tiesas nolēmums, ar kuru ir pamatots Eiropas apcietināšanas orderis (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2016. gada 1. jūnijs, Bob-Dogi, C-241/15, EU:C:2016:385, 53. punkts).

30 Kā izriet no pastāvīgās judikatūras, "tiesas nolēmuma" jēdzienā Pamatlēmuma 2002/584 izpratnē ietilpst ne tikai lēmumi, ko ir pieņēmuši kādas dalībvalsts tiesneši vai tiesas, bet tas ir jāsaprot tā, ka plašākā nozīmē tajā ietilpst arī lēmumi, kurus ir pieņēmušas iestādes, kas šajā dalībvalstī piedalās tiesvedības īstenošanā krimināllietās, piemēram, Austrijas prokuratūra, atšķirībā no ministrijām vai policijas dienestiem, kuri ir daļa no izpildvaras (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2019. gada 27. maijs, OG un PI (Lībekas prokuratūra un Cvikavas prokuratūra), C-508/18 un C-82/19 PPU, EU:C:2019:456, 50. punkts).

31 To ņemot vērā, lēmumos par Eiropas apcietināšanas ordera izdošanu ir jāietver tiesas nolēmumiem raksturīgās garantijas, it īpaši tās, kas izriet no Pamatlēmuma 2002/584 1. panta 3. punktā paredzētajām pamattiesībām.

32 Šajā ziņā ir jāatgādina, ka Pamatlēmuma 2002/584 mērķis ir ieviest vienkāršotu nodošanas sistēmu tieši starp tiesu iestādēm, aizstājot klasisko suverēnu valstu sadarbības sistēmu, kas ietver politiskas varas iesaistīšanos un vērtējumu, lai nodrošinātu tiesas nolēmumu krimināllietās brīvu apriti kopīgā brīvības, drošības un tiesiskuma telpā (spriedums, 2019. gada 27. maijs, OG un PI (Lībekas prokuratūra un Cvikavas prokuratūra), C-508/18 un C-82/19 PPU, EU:C:2019:456, 65. punkts).

33 Šajā kontekstā, ja Eiropas apcietināšanas orderis tiek izsniegts, lai cita dalībvalsts apcietinātu un nodotu pieprasīto personu krimināvajāšanas veikšanai, šai personai procedūras pirmajā stadijā jau ir jābūt bijušām procesuālajām garantijām un pamattiesībām, kuru aizsardzība izsniegšanas dalībvalsts tiesu

iestādei ir jānodrošina atbilstoši piemērojamām valsts tiesībām, tostarp, lai izdotu valsts apcietināšanas orderi (spriedums, 2019. gada 27. maijs, OG un PI (Lībekas prokuratūra un Cvikavas prokuratūra), C-508/18 un C-82/19 PPU, EU:C:2019:456, 66. punkts).

34 Tādējādi Tiesa uzskatīja, ka Eiropas apcietināšanas ordera sistēma ietver divu līmeņu aizsardzību attiecībā uz pieprasītās personas procesuālajām tiesībām un pamattiesībām, jo pirmajā līmenī – tāda valsts tiesas nolēmuma kā valsts lēmums par apcietinājuma piemērošanu pieņemšanas brīdī – paredzētajai aizsardzībai tiek pievienota aizsardzība, kas ir jānodrošina otrajā līmenī, – izsniedzot Eiropas apcietināšanas orderi, un tas attiecīgā gadījumā var notikt ļoti drīz pēc minētā valsts tiesas nolēmuma pieņemšanas (spriedums, 2019. gada 27. maijs, OG un PI (Lībekas prokuratūra un Cvikavas prokuratūra), C-508/18 un C-82/19 PPU, EU:C:2019:456, 67. punkts).

35 Turklāt ir jāatgādina, ka, tā kā Eiropas apcietināšanas ordera izdošana var apdraudēt attiecīgās personas tiesības uz brīvību, kas ir paredzētas Hartas 6. pantā, šī aizsardzība nozīmē, ka lēmums, kurš atbilst prasībām, kas ir raksturīgas efektīvai tiesību aizsardzībai tiesā, ir jāpieņem vismaz vienā no diviem minētās aizsardzības līmeņiem (spriedums, 2019. gada 27. maijs, OG un PI (Lībekas prokuratūra un Cvikavas prokuratūra), C-508/18 un C-82/19 PPU, EU:C:2019:456, 68. punkts).

36 Šajā ziņā ir jānorāda, pirmkārt, ka šo prasību izpilde ļauj garantēt izpildes tiesu iestādei, ka lēmuma izsniegt Eiropas apcietināšanas orderi kriminālvajāšanas veikšanas nolūkā pamatā ir bijusi valsts procedūra, uz kuru ir attiecināma pārbaude tiesā, un ka pieprasītajai personai ir bijušas garantijas, kas izriet no Pamatlēmuma 2002/584 1. panta 3. punktā minētajām pamattiesībām un tiesību pamatprincipiem (spriedums, 2019. gada 27. maijs, OG un PI (Lībekas prokuratūra un Cvikavas prokuratūra), C-508/18 un C-82/19 PPU, EU:C:2019:456, 70. punkts).

37 Otrkārt, pārbaudei, kas ir veikta, pieņemot apcietināšanas orderi, ir jāietver pārbaude par to, vai ir ievēroti šī apcietināšanas ordera izdošanas nosacījumi, kā arī par to, vai, ņemot vērā katras lietas apstākļus, minētā izdošana ir samērīgs pasākums (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2019. gada 27. maijs, OG un PI (Lībekas prokuratūra un Cvikavas prokuratūra), C-508/18 un C-82/19 PPU, EU:C:2019:456, 71. punkts).

38 Treškārt, šī pārbaude ir jāveic objektīvi, ņemot vērā visus apsūdzošos un attaisnojošos pierādījumus, kā arī neatkarīgi, kas nozīmē, ka pastāv normatīvi un organizatoriski noteikumi, ar kuriem ir iespējams novērst jebkādu risku, ka lēmuma izdot šādu apcietināšanas orderi pieņemšana varētu tikt pakļauta ārējiem izpildvaras norādījumiem (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2019. gada 27. maijs, OG un PI (Lībekas prokuratūra un Cvikavas prokuratūra), C-508/18 un C-82/19 PPU, EU:C:2019:456, 73. un 74. punkts).

39 Šajā gadījumā no Tiesas rīcībā esošajiem lietas materiāliem izriet, ka tādos apstākļos kā pamatlietā aplūkotie Austrijas tiesībās ir paredzēts, ka gan lēmumā par valsts apcietināšanas ordera izdošanu, gan lēmumā par Eiropas apcietināšanas ordera izdošanu Austrijas Republikas prokuratūras dod rīkojumu par apcietināšanu, izdodot apcietināšanas orderi, kas tiek apstiprināts, lai tiesa, kura šajā ziņā pārbauda izdošanas nosacījumu izpildi, kā arī tā samērīgumu, to varētu nosūtīt. Par lēmumu par apstiprināšanu var celt prasību tiesā.

40 Turklāt ir skaidrs, ka tiesas, kas ir atbildīgas par Eiropas apcietināšanas orderu apstiprināšanu, atbilst objektivitātes un neatkarības prasībai. Savukārt, runājot par Austrijas prokuratūrām, no Prokuratūras likuma 2. panta 1. punkta izriet, ka tās ir tieši pakļautas virsprokuratūrām un to norādījumiem un ka pēdējās minētās savukārt ir pakļautas federālajam tieslietu ministram. Taču, tā kā vajadzīgā neatkarība prasa, lai pastāvētu normatīvi un organizatoriski noteikumi, ar kuriem ir iespējams garantēt, ka izsniegšanas tiesu iestāde, pieņemot Eiropas apcietināšanas orderi, nav pakļauta nekādam riskam tikt pakļautai konkrētiem izpildvaras norādījumiem, Austrijas prokuratūras nevar uzskatīt par tādām, kas atbilst šai prasībai (pēc analoģijas skat. spriedumu, 2019. gada 27. maijs, OG un PI (Lībekas prokuratūra un Cvikavas prokuratūra), C-508/18 un C-82/19 PPU, EU:C:2019:456, 74. un 84. punkts).

41 Tādējādi rodas jautājums, vai šādos apstākļos lēmumi par Eiropas apcietināšanas ordera izdošanu, kas ir pieņemti saskaņā ar Austrijas sistēmu, var tikt uzskatīti par tādiem, kuri atbilst minimālajām prasībām, no kurām ir atkarīga to spēkā esamība saistībā ar tās pārbaudes objektivitāti un neatkarību, kas ir veikta, pieņemot šos lēmumus, kuri ir minēti šī sprieduma 38. punktā.

42 Šādā kontekstā ir jāuzsver, ka "lēmuma" jēdziens ir jāsaprot tā, ka tas attiecas uz aktu tādā formā, kādā tas ir tā izpildes laikā. Tieši šajā brīdī un šajā formā lēmums izdot Eiropas apcietināšanas orderi var ietekmēt pieprasītās personas tiesības uz brīvību.

43 Šajā gadījumā vispirms no Tiesai nodotajiem lietas materiāliem izriet, ka lēmums izdot valsts apcietināšanas orderi, kā arī lēmums izdot Eiropas apcietināšanas orderi attiecīgi saskaņā ar Kriminālprocesa kodeksa 171. panta 1. punktu un Likuma par tiesu iestāžu sadarbību krimināllietās 29. panta 1. punkta pirmo teikumu tiesai pirms to nosūtīšanas noteikti ir jāapstiprina. Tādējādi, ja nav veikta prokuratūras lēmumu apstiprināšana, apcietināšanas orderi nerada tiesiskas sekas un nevar tikt nosūtīti, un to tiesas sēdē apstiprināja Austrijas valdība.

44 Vēl no lūguma sniegt prejudiciālu nolēmumu izriet, ka apstiprināšanas procedūras ietvaros tiesa pārbauda, vai ir izpildīti nosacījumi attiecīgā apcietināšanas ordera izdošanai, kā arī tā samērīgumu, ņemot vērā katra atsevišķa gadījuma īpatnības. Šajā ziņā savos apsvērumos, kā arī tiesas sēdē Tiesā Austrijas valdība precizēja, ka, pirmkārt, iespējamie izpildvaras norādījumi ir jādod rakstveidā un tie jāietver krimināllietas materiālos, kas pilnībā tiek nodoti tiesnesim, kurš ir atbildīgs par apstiprināšanu. Otrkārt, šī tiesneša veiktā samērīguma pārbaude, apstiprinot valsts apcietināšanas orderi, attiecas tikai uz tā izraisītās brīvības atņemšanas sekām, kā arī, apstiprinot Eiropas apcietināšanas orderi – uz ietekmi uz attiecīgas personas tiesībām, kas pārsniedz tās tiesību uz brīvību apdraudējumu, kurš jau ir pārbaudīts. Tiesai, kas ir atbildīga par Eiropas apcietināšanas ordera apstiprināšanu, ir jāņem vērā attiecīgās personas, kura paliek dalībvalstī, kas nav Austrijas Republika, nodošanas un nosūtīšanas procedūras ietekme uz šīs personas sociālajām un ģimenes attiecībām.

45 Visbeidzot no Kriminālprocesa kodeksa 105. panta 2. punkta izriet, ka tiesai, kas ir atbildīga par apcietināšanas orderu apstiprināšanu, nav saistoši prokuratūru veiktās izmeklēšanas rezultāti un tai nav jāaprobežojas ar to izklāstītajām norādēm un rīkojuma pamatojumu. Šajā ziņā Austrijas valdība tiesas sēdē Tiesā apstiprināja, ka tiesa, kas ir atbildīga par apcietināšanas orderu apstiprināšanu, var jebkurā brīdī dot rīkojumu veikt papildu izmeklēšanas vai pati tās veikt.

46 Tādējādi ir skaidrs, ka Eiropas apcietināšanas ordera izdošana saskaņā ar Austrijas tiesībām kopumā ir pakļauta objektīvai un neatkarīgai pārbaudei, ko veic tiesa, kura šajā ziņā veic pilnīgu pārbaudi attiecībā uz šī apcietināšanas ordera izdošanas nosacījumiem, kā arī attiecībā uz tā samērīgumu. Tikai pēc attiecīgā apcietināšanas ordera apstiprināšanas šajā tiesā šis orderis rada tiesiskas sekas un var tikt nosūtīts. Ciktāl šāda pārbaude sistemātiski tiek veikta pēc savas ierosmes, pirms apcietināšanas orderis rada tiesiskas sekas un var tikt nosūtīts, tā atšķiras no tādām tiesībām celt prasību, kādas ir paredzētas 85.–87. punktā 2019. gada 27. maija spriedumā OG un PI (Lībekas prokuratūra un Cvikavas prokuratūra) (C-508/18 un C-82/19 PPU, EU:C:2019:456), kas rodas tikai *a posteriori* un pēc attiecīgās personas lūguma.

47 Turklāt, kā to būtībā ir norādījusi ģenerāladvokāte secinājumu 73. punktā, no Tiesai nodotajiem lietas materiāliem izriet, ka tiesa, kura ir atbildīga par Eiropas apcietināšanas ordera apstiprināšanu, savu pārbaudi veic neatkarīgi, kā arī, pilnībā pārzinot visus norādījumus, kas, iespējams, ir doti iepriekš, un šīs kontroles beigās pieņem no prokuratūras lēmuma neatkarīgu lēmumu, kas pārsniedz vienkāršu šī lēmuma likumīguma apstiprinājumu.

48 Šādos apstākļos lēmums, kas attiecas uz Eiropas apcietināšanas orderi un kas tiks nosūtīts, ir jāuzskata par tādu, kurš atbilst pārbaudes, kas tiek veikta, pieņemot šo lēmumu, objektivitātes un neatkarības prasībām, kas ir minētas šī sprieduma 38. punktā.

49 Ņemot vērā iepriekš izklāstītos apsvērumus, uz uzdoto jautājumu ir jāatbild, ka Pamatlēmuma 2002/584 1. panta 1. punktā paredzētais "Eiropas apcietināšanas ordera" jēdziens ir interpretējams tādējādi, ka šajā jēdzienā ietilpst Eiropas apcietināšanas orderi, ko ir izdevušas kādas dalībvalsts prokuratūras, lai gan šīs prokuratūras ir pakļautas riskam tikt tieši vai netieši pakļautām konkrētiem izpildvaras, piemēram, tieslietu ministra, rīkojumiem vai norādījumiem, izdodot šos apcietinājuma orderus, ar nosacījumu, ka minētos apcietinājuma orderus, lai minētās prokuratūras tos varētu nosūtīt, noteikti apstiprina tiesa, kas neatkarīgi un objektīvi, piekļūstot visiem krimināllietas materiāliem, kuros ir iekļauti iespējamie konkrētie izpildvaras rīkojumi vai norādījumi, pārbauda izdošanas nosacījumus, kā arī šo pašu apcietināšanas orderu samērīgumu, tādējādi pieņemot autonomu lēmumu, kas tiem piešķir to galīgo formu.

Par tiesāšanās izdevumiem

50 Attiecībā uz pamatlietas pusēm šī tiesvedība ir stadija procesā, kuru izskata iesniedzējtiesa, un tā lemj par tiesāšanās izdevumiem. Izdevumi, kas radušies, iesniedzot apsvērumus Tiesai, un kas nav minēto pušu izdevumi, nav atlīdzināmi.

Ar šādu pamatojumu Tiesa (otrā palāta) nospriež:

Padomes Pamatlēmuma 2002/584/TI (2002. gada 13. jūnijs) par Eiropas apcietināšanas orderi un par nodošanas procedūrām starp dalībvalstīm, kurā grozījumi izdarīti ar Padomes Pamatlēmumu 2009/299/TI (2009. gada 26. februāris), 1. panta 1. punktā paredzētais jēdziens "Eiropas apcietināšanas orderis" ir interpretējams tādējādi, ka šajā jēdzienā ietilpst Eiropas apcietināšanas orderi, ko ir izdevušas kādas dalībvalsts prokuratūras, lai gan šīs prokuratūras ir pakļautas riskam tikt tieši vai netieši pakļautām konkrētiem izpildvaras, piemēram, tieslietu ministra, rīkojumiem vai norādījumiem, izdodot šos apcietinājuma orderus, ar nosacījumu, ka minētos apcietinājuma orderus, lai minētās prokuratūras tos varētu nosūtīt, noteikti apstiprina tiesa, kas neatkarīgi un objektīvi, piekļūstot visiem krimināllietas materiāliem, kuros ir iekļauti iespējamie konkrētie izpildvaras rīkojumi vai norādījumi, pārbauda izdošanas nosacījumus, kā arī šo pašu apcietināšanas orderu samērīgumu, tādējādi pieņemot autonomu lēmumu, kas tiem piešķir to galīgo formu.

[Paraksti]